

Ελληνόφωνοι "Κρητίκαροι" στο Αϊβαλί

Θ' **ΑΡΧΙΣΟΥΜΕ** σήμερα με την υποσχεθείσα χθες αναφορά στα όσα μου είπε ο πρέσβης της Ελλάδας στην Καμπέρρα, Αλέξιος Χριστόπουλος για το Αϊβαλί, συνοδεύοντάς τα με μια παραστατικότατη περιγραφή των φυσικών θέλητρων αυτής της "τουρκικής" πόλης, που δημιουργήθηκε από τους απέναντι Μυτιληνιούς. Οι οποίοι κατοίκησαν εκεί κάνοντας το Αϊβαλί φάρο του Ελληνισμού στα χρόνια της τουρκοκρατίας και "καρφί" στο μάτι των Τούρκων, που μόνο τέσσερις (4) δικούς τους είχαν εκεί για τυπική εκπροσώπηση του κράτους, στην πόλη των 30.000 ελληνοχριστιανών.

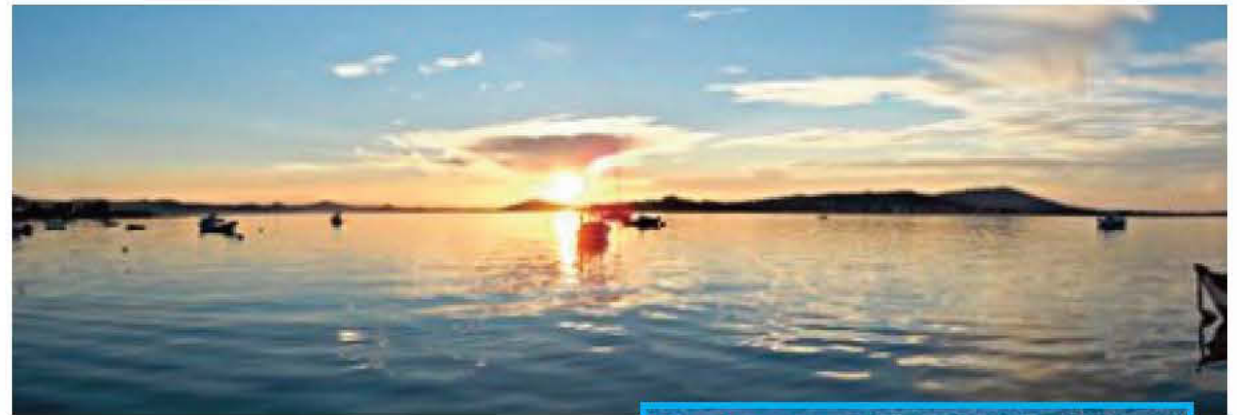
ΚΑΤΑ τα άλλα ήταν ένας σχεδόν αυτόνομος τόπος με σχολειά ελληνικά, γυμνάσιο και την πρώτη Ελληνική Ακαδημία, από την οποία πέρασαν Δάσκαλοι του Γένους, σαν Βενιαμίν Λέσβιο, τον Θεόφιλο Καϊρή και τόσους άλλους.

Ο εξοχότατος κ. Χριστόπουλος, κατά τη διάρκεια συνομιλίας μας την περασμένη Τρίτη στην Καμπέρρα, μου περιέγραψε το σημερινό Αϊβαλί - γνωρίζοντας βέβαια και την ιστορία του - αλλά στάθηκε περισσότερο στη γνωριμία του με τους κρητικόφρονους Αϊβαλιώτες, πέρα από τους ύμνους για τις φυσικές ομορφιές της περιοχής και την εντυπωσιακή διατήρηση ελληνικών σπιτιών και εκκλησιών που άφησαν οι Έλληνες κάτοικοί του όταν εκδιώχθηκαν για τελευταία φορά το 1922.

ΕΙΧΑΝ προηγηθεί άλλοι τρεις εκδιωγμοί εκδίκεσης και καταστροφής το 1821, το 1914 και το 1917, με άλλες τόσες επαναφορές των κατοίκων που διασώθηκαν. Ας δούμε όμως τι είπε ο πρέσβης μας για την γνωριμία του με τους τρίτης και τέταρτης γενιάς **ΤΟΥΡΚΟΚΡΗΤΙΚΟΥΣ** που κατοικούν στο σήμερα στο Αϊβαλί.

"Όταν το επισκέφθηκα, ως διπλωματικός εκπρόσωπος της Ελλάδος με υποδέχτηκαν με τιμές οι αξιωματούχοι της πόλης, αλλά και οι απλοί κάτοικοί της που συνάντησα στη συνέχεια ήσαν φιλικότατοι απέναντί μου, τόσο όσο σαν να έβλεπαν ένα δικό τους άνθρωπο, συμπατριώτη, ή ακόμη

και συγγενή. Δεν άργησα να μάθω απ' αυτούς ότι άλλοι είχαν ρίζες ελληνικές και άλλοι ήσαν εγγόνια και δισέγγονα Τουρκοκρητικών που πήγαν στο Αϊβαλί με την ανταλλαγή των πληθυσμών το 1922. Το πιο εκπληκτικό ήταν ότι μου μιλούσαν σαν βέροι Κρητίκαροι. Ίδια κι' απaráλλαχτα όπως θα μου μιλούσαν οι παππούδες τους και οι Έλληνες της κρητικής υπαίθρου του περασμένου αιώνα. Επί πλέον έδειχναν πολύ υπερήφανοι για την προέλευσή τους, τόσο που όχι μόνο με έπεισαν, αλλά και με συγκίνησαν".

ΕΔΩ πρέπει να ομολογήσω ότι όλα αυτά τα επαινετικά για το Αϊβαλί, που επί "ελληνοκρατίας" οι κάτοικοί του το αποκαλούσαν Κυδωνία (καθότι αγνα, (αϊβά) τουρκικά σημαίνει «κυδώνι», τόσο το φρούτο, όσο και το οστρακοφόρο θαλασσίνο (άφθονα και τα δυό, όπως και οι ελαιώνες, στην προικισμένη θάλασσα και στεριά του) τα συγκράτησα και σας τα μετέφερα, κυρίως επειδή η πόλη αυτή για μένα θα είναι πάντα η γενέτειρα του γεν-

νήτορα, που την εγκατέλειψε 8 χρονών παιδί, με γονείς και πολλά αδέρφια, πριν από τον διωγμό του '14 - χάρη στην οξυδέρκεια του οικογενειάρχη που, προβλέποντας τα επερχόμενα, φρόντισε να μεταφέρει εγκαίρως στην ασφάλεια της ελεύθερης Ελλάδας την πολυμελή φαμίλια του.

Στο "10" το καλό
Γράφει ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΕΡΔΑΝΗΣ

ΑΝ η σελίδα ήταν έγχρωμη κι' απέραντη θα μπορούσατε ν' απολαύστε καλλίτερα στις φωτογραφίες που φιλοξενούνται, λίγη από την ομορφιά αυτού του τόπου που μου ήρθε γι' άλλη μια φορά στο νού και στην ψυχή, με την περιγραφή του, από τον πρέσβη μας στην Καμπέρρα, ο οποίος δεν κρύβει την περηφάνειά του για την καταγωγή δικών του προγόνων του από την Σμύρνη - πολύ μεγαλύτερο και ενδοξότερο των Κυδωνιών ελληνικό μεγαλόγρημα της Μικράς Ασίας.

ΑΡΑΓΕ, είναι όλα τα αυστραλογεννημένα παιδιά μας, ή μόνο μερικά, το ίδιο δεμένα, σαν κι' εμάς, με την γενέτειρα εκείνων που τους έφεραν στον κόσμο;

ΑΝΤΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΑΙΝΤΕ να δούμε που θα την πάνε την Ελλάδα όλοι αυτοί που, για τις περιστάσεις και τ' αξιώματά που κατέλαβαν είναι **ουτιδανοί**. Αξιοί, όπως και ο προηγηθείς Καραμανλής, για την κρεμάλα, ή έστω για τη φυλακή. **ΑΚΟΥΣ** εκεί να βαράνε συνεχώς τους βιοπαλαιστές και τους (έστω αναγκα-

στικά) τίμιους, ανίκανοι να εντοπίσουν και να φορολογήσουν αυτούς που πρέπει!.. Περιμένετε, θα... πάρτε.

ΟΙ "μαύρες" φράσεις που ακολουθούν δεν είναι δικές μου, αλλά σχολιογράφου της Ελευθεροτυπίας, που σε αυστηρότητα προς τον Γιωργάκη μ' αφήνει πίσω κάποια... χιλιόμετρα: **Προικοσύμφων... συγγνώμην, προσύμφωνο ζητάει απ' τον Πρωθυπουργό της χώρας να υπογράψει η Τρόικα, για να μας ξαναστείλει τους τρεις υπαλλήλους της να μας (κάνουν τη χάρη να μας) ελέγχουν... Τέτοια**

ξεφτίλα! **Να υπογράψει ο Πρωθυπουργός μιας χώρας (όσον κι αν ξέρουμε ότι είναι ανδρείκελο) ένα «χαρτί», μian «υπεύθυνη δήλωση» ότι θα κάνει ό,τι του λένε 3 υπάλληλοι, 3 παιδονόμοι, τρεις χωροφυλάκοι...**

ΕΜ' Ο ΠΑΓΚΑΛΟΣ; λέω εγώ, άλλος... εγκέφαλος που πάει χαμένος, καθώς είναι εντεταγμένος στην ομάδα... διάσωσης του Γιωργάκη κι' έφτασε χτες στο Mega να τον υμνεί (τον Γιωργάκη) γιατί κατάφερε λέει να πάρει τα μεγαλύτερα δάνεια που πήρε ποτέ μια χώρα, σ' όλο τον κόσμο!

ΦΑΙΝΕΤΑΙ πως δεν ξέρεις Θόδωρε την αρχαία Περσική παροιμία (την είχα γράψει πρώτη φορά το 1972 και έκτοτε πεντέξι ακόμη φορές) που λέει ότι με δάνεια, αν δεν πάνε κατ' ευθείαν σε επένδυση, ουδείς εξασφαλίζει ευτυχία. Δυστυχία μόνο μπορεί... **ΑΠΟ** τους δανειστές που θα ζητούν να του πάρουν το βρακί! **ΣΕ** συχαίρω όμως που χαρακτηρισές **ατυχή φράση** του Παπανδρέου το "**Λεφτά υπάρχουν**". Δυστυχώς όμως η μεγαλύτερη ατυχία είναι ότι υπάρχει ακόμη ο ίδιος στην πρωθυπουργία.

tserdanisg@hotmail.com